

GOD IS LIEFDE

'Die niet liefheeft, die heeft God niet gekend; want God is liefde. En wij hebben gekend en geloofd de liefde, die God tot ons heeft. God is liefde; en die in de liefde blijft, blijft in God, en God in hem', 1 Joh. 4:8,16.

Als wij met Gods hulp onze gedachten op de juiste wijze over deze woorden kunnen laten gaan, zullen wij gebracht worden tot zulk een genegenheid jegens God, tot zo'n tedere herinnering aan Christus en tot zo'n ongeveinsde gemeenschap met de broeders, dat dit deze sacramentele viering zal opluisteren. Zoals de schrijver van onze tekst zich, meer dan wie ook, vastklampte aan de stervende Verlosser, zo richten zijn geschriften zich, meer dan welke ook, op Jezus en Zijn liefde. En in de volgende verhandeling zullen mijn bewijzen en illustraties voornamelijk uit deze geschriften worden geput.

De tekst brengt ons meteen bij een persoonlijke God, het Voorwerp van liefde en aanbidding, aan Wie wij ons nog steviger vastklampen naarmate Hij meer wordt verloochend. En Hij *wordt* verloochend. Er was een tijd dat zelfs de meest bezorgde personen onder ons niet konden bevroeden dat het afschuwelijk ongeloof, het zogenaamde pantheïsme, in Amerika ooit voeten aan de grond zou kunnen krijgen. Toch hebben wij het nog meegemaakt. Wij worstelen niet langer met het barbarisme van Paine en Volney. Zelfs Jan met de pet begint nu in te zien dat die ongelooftheorieën van de Verlichtingdenkers achterhaald zijn. Maar vanuit Duitsland, de bakermat van alle religieuze monsters, begon een andere rivier van vergif binnen te stromen. In plaats van geen God is het allemaal god. In plaats van niets te geloven, gelooft men alles. Er is nauwelijks een term of uitdrukking van orthodoxe en evangelische religie, die niet gehoord wordt uit de monden van hen die gisteren nog dode rationalisten, unitaire spotters en volgelingen van Joseph Priestly waren. Alle systemen stemmen hierin overeen, dat zij allen een vorm van waarheid hebben. Alle ketters, van Cerinthus en Marcion tot Swedenborg en Joe Smith, zijn

omhangen met een aureool van innemende aantrekkingskracht. De religie van smaak en schoonheid, van muziek en architectuur, van industrie en werk heeft de plaats ingenomen van de religie van waarheid en heiligheid. Alle aanbidding heeft iets goeds in zich, of ze gericht is op Jezus of op Maria, of op Jove of Juggernaut. Alles wat wij zijn en alles wat wij zien, alles wat was, is, en zijn zal, is god. En die god is een onmetelijke, veranderlijke, gistende, verwarde en een steeds verder ontwikkelende oceaan van een algemeen wezen. Die god is een oneindige onpersoonlijkheid die ons omgeeft en waarvan wijzelf een deel zijn.

Het is duidelijk dat wie dit leert, de God van de Bijbel niet leert! Dit is niet de Jehova van het Oude Testament en ook niet de God en Vader van het Nieuwe Testament. Deze godheid, al wordt de lof van hem nog zo hoog door een mengelmoes van moderne dichters bezongen, of verheerlijkt door de mystieke filosofie, is niet die God tot Wie wij kunnen naderen en in Wiens almachtige armen wij kunnen liggen. Zo'n godsdienst kan beantwoorden aan de schijngevechten van de scholen of aan de rapsodieën van de poëzie, maar die is te koud en te ongrijpbaar om op een ziekbed te ondersteunen, of haar leidende lichtstraal op het pad naar de eeuwigheid te werpen. En inderdaad, wij vinden over het algemeen dat zij die zulke opvattingen van God aanhangen, ook een ontkenning van een persoonlijk onderscheiden bestaan na het graf eraan vastkoppelen. Neem deze hoeksteen weg en het gewelf wordt bouwvallig. Het is erg moeilijk om de fouten van een vals systeem af te leren, vooral als die betrokken zijn bij de fantasieën van de verbeelding. Vandaar dat weinigen erop terugkomen. De meesten maken de ene duik na de andere in de afschuwelijke afgronden van het bovenzinlijke spiritisme, in Swedenborgiaanse extase, en in een losbandige stroming, die de kinderen van Gomorra hartstochtelijke vrijheid noemen. O, geliefden, wat is het een genadige hand (meer als van een engel) die ons terugleidt uit de hel van zulke zwavelachtige dromen naar het geloof van onze kinderjaren. Het is alsof u in een warme nacht vanuit een ziekenhuis, uit de zieke atmosfeer en uit het ijlen naar buiten treedt in de koele heldere ochtendlucht van de bergen!

Het gaat alle beschrijving te boven hoe kostbaar de zegen is om te naderen tot een persoonlijke God. Een God Die ons gemaakt heeft, Die ons ziet en ons hoort, Die dicht bij ons is, voor ons zorgt en ons zalig maakt. En wat is de term: 'God is liefde' een hemelse bekendmaking! Voor geesten die trachten te weten Wie en Wat God is – en dit is het grote raadsel van het heelal dat de zielen van de geleerdste Grieken en Romeinen reeds kwelde – moet deze verklaring, hoewel niet volledig begrepen, werkelijk verrassend en opwekkend zijn geweest. Zij spraken over de Allerhoogste onder verschillende benamingen, maar nooit hebben zij het aangedurfd om Zijn Naam te spellen met: 'Liefde'. Nooit was een hartstocht die zo'n titel droeg naar Hem uitgegaan. Toen vroege onderzoekers, zoals de geleerde Grieken, de oude Schriften lazen en de boekrol van deze brief open- den en deze woorden lazen, die twee keer in dit korte stukje voorkom- en, moeten hun emoties ongekend zijn geweest.

1. Laten wij het verband eens onderzoeken waarin deze stelling voorkomt. In eerste instantie in 1 Johannes 4 vers 7. Daar brengt de beminde discipel haar naar voren op een wijze die de identiteit van liefde in hemel en op aarde duidelijk maakt. 'Geliefden', zegt hij, 'laten wij elkander liefhebben.' Dit, zult u zeggen, is slechts een her- haling van de bekende christelijke stelregel dat alle gelovigen elkaar moeten liefhebben. Maar hij voegt eraan toe dat de liefde uit God is. Hier leidt hij de vloed terug naar de Fontein. Met andere woorden: de liefde is Goddelijk en komt voort uit de natuur van God. En waar heilige liefde de overhand heeft, is dat op grond van een nieuwe na- tuur, die van boven ingeplant wordt bij de wedergeboorte. Want luister nog eens: 'Eenieder die liefheeft is uit God geboren en kent God.' Dit zijn zeer opmerkelijke woorden, omdat zij ons tonen dat ware kennis van God, die alleen de wedergeborenen bezitten, zich openbaart door de liefde, die dus 'uit God' is. En verder wordt ont- kennend verklaard: 'Die niet liefheeft, die heeft God niet gekend; want God is liefde.' De egoïstische, bekrompen, kwaadaardige en onvernieuwde geest in de mens heeft nooit de allerhoogste voortref- felijkheid gezien en geweten van deze woorden: 'Want God is liefde.'